

Protokół

2012-11-08, Osiecznica, opracowanie projektu Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Wrzosowisko Przemkowskie PLH020015, Wrzosowiska Świętoszowsko-Ławszowskie PLH020063 oraz Bory Dolnośląskie PLB020005, , I spotkanie Zespołu Lokalnej Współpracy

Dnia 8 listopada 2012 r. w Osiecznicy, w Gminnym Ośrodku Sportu i Rekreacji w Osiecznicy, ul. Lubańska 29B odbyło się spotkanie zorganizowane przez Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska we Wrocławiu i Wykonawcę projektu Planu Zadań Ochronnych (PZO) dla obszarów Natura 2000 Wrzosowisko Przemkowskie PLH020015, Wrzosowiska Świętoszowsko-Ławszowskie PLH020063 oraz Bory Dolnośląskie PLB020005 - firmę Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej oddział w Brzegu.

Głównymi celami spotkania było wyłonienie Zespołów Lokalnej Współpracy oraz uzupełnienie wiedzy na temat obszarów. Ponadto spotkanie poświęcono omówieniu ogólnych założeń programowych sieci Natura 2000 w Polsce, zasad pracy nad projektem planu zadań ochronnych, roli dokumentu i trybu jego sporządzania, procesu komunikacji w trakcie sporządzania projektu planu oraz przedstawienie stanu wiedzy o przedmiotach ochrony Obszaru. Na spotkaniu przy pomocy wydruków map zaprezentowano aktualny przebieg granic wszystkich trzech obszarów i zaapelowano o czynny udział w pracach nad ich uszczegółowieniem lub w razie potrzeby korektą. Przedstawiono listę istniejących dokumentów planistycznych w obszarach i ich bezpośrednim otoczeniu. Spotkanie podzielono na trzy główne bloki tematyczne, dla których przygotowano prezentacje i pomocnicze wydruki materiałów kartograficznych i Standardowych Formularzy Danych dla obszarów Wrzosowisko Przemkowskie PLH020015, Wrzosowiska Świętoszowsko-Ławszowskie PLH020063 oraz Bory Dolnośląskie PLB020005. W każdym bloku tematycznym przewidziano czas na dyskusję nad poruszonymi zagadnieniami.

I Andrzej Ruszlewicz „Jak funkcjonuje obszar Natura 2000 – stan obecny wdrażania sieci obszarów Natura 2000 w Polsce” oraz „Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 na obszarze Polski”

II dr Anna Wójcicka-Rosińska „Podstawowe informacje o obszarach mającym znaczenie dla Wspólnoty - Wrzosowisko Przemkowskie PLH020015 i Wrzosowiska Świętoszowsko-Ławszowskie PLH020063”;

III Waldemar Bena „Podstawowe informacje o Obszarze Specjalnej Ochrony ptaków Bory Dolnośląskie PLB020005”.

III dr Dariusz Rosiński „Omówienie problematyki przebiegu zatwierdzonych granic obszarów i możliwości ich uszczegółowienia lub korekty” oraz „Zakres analizy dokumentów planistycznych podczas prac nad projektami trzech omawianych obszarów”

Spotkanie przebiegło zgodnie z przyjętym programem spotkania, który został przesłany uczestnikom w zaproszeniach i jeszcze raz zaprezentowany na początku spotkania, a istotne elementy spotkania zaprotokołowano poniżej. W spotkaniu udział wzięło 59 osób. Byli to reprezentanci następujących instytucji i podmiotów:

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych we Wrocławiu

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Zielonej Górze

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska we Wrocławiu

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim

Urząd Miejski w Przemkowie

Urząd Miasta w Żaganiu

Urząd Gminy Chojnów

Urząd Gminy Bolesławiec

Urząd Miasta i Gminy Pieńsk

Urząd Gminy Wymiarki

Urząd Miejski Nowogrodzic

Urząd Gminy Żagań

Urząd Gminy Węgliniec

Starostwo Powiatowe w Żaganiu

Starostwo Powiatowe w Polkowicach

RZGW Nadzór Wodny Zgorzelec

Polski Związek Wędkarski Okręg w Legnicy

Zarząd Okręgowy Polskiego Związku Łowieckiego Zielona Góra

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu

Dolnośląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego we Wrocławiu PZD Chojnów

Dolnośląski Zarząd Parków Krajobrazowych o/Legnica

Dolnośląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego we Wrocławiu

Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego

Okręg PZW Jelenia Góra

RZI Zielona Góra

Nadleśnictwo Przemków

Nadleśnictwo Żagań
Nadleśnictwo Szprotawa
Nadleśnictwo Wymiarki
Nadleśnictwo Chocianów
Nadleśnictwo Bolesławiec
Nadleśnictwo Pieńsk
Nadleśnictwo Węglińiec
Nadleśnictwo Ruszów
Nadleśnictwo Złotoryja
Nadleśnictwo Świętoszów
Park Krajobrazowy „Łuk Możakowa”
ARMiR Lubuski Oddział Regionalny
Związek Pszczelarzy Ziemi Legnickiej
Polski Związek Pszczelarski
Rejonowy Związek Pszczelarzy w Lesznie
Ośrodek Szkolenia Poligonowego Wojsk Lądowych
Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad o/ Zielona Góra

Spotkanie rozpoczęło się powitaniem gości przez przedstawicielkę gminy Osiecznica, która w imieniu Wójta gminy przywitała zgromadzonych. Po sporządzeniu listy obecności rozpoczęła się pierwsza prezentacja dotycząca zagadnień związanych z podstawami prawnymi funkcjonowania sieci Natura 2000 oraz sporządzania planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000. Głos zabrał w niej **Pan A. Ruszlewicz** – Planista Regionalny, który wyjaśnił rolę Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu w procesie sporządzania planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 oraz przedstawił Wykonawcę projektów Planów Zadań Ochronnych dla obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty Wrzosowisko Przemkowskie PLH020015 i Wrzosowiska Świętoszowsko-Ławszowskie PLH020063 oraz Obszaru Specjalnej Ochrony ptaków Bory Dolnośląskie PLB020005. Na wstępie poinformował zgromadzonych, że kolejne spotkania będą dotyczyły już pojedynczych obszarów i będą miały charakter bardziej kameralny. Dopiero na końcowym, podsumowującym etapie będzie zorganizowane ponownie spotkanie dla interesariuszy wszystkich trzech obszarów. Następnie przedstawił ogólne założenia programu Natura 2000 oraz stan obecny jego wdrażania w Polsce. W dalszych częściach prezentacji wskazał na podstawowe akty prawne prawa Wspólnotowego oraz krajowego określające funkcjonowanie sieci Natura 2000, przedstawił zasady tworzenia planów zadań ochronnych i aktualny stan zaawansowania prac nad tego typu planami w Polsce oraz zasady ochrony przedmiotów ochrony ostoi siedliskowych i ptasich. Następnie wskazał na

możliwe ograniczenia w gospodarowaniu na terenach ostoji wynikające z wymogów ochronnych przedmiotów ochrony i konsekwencje ich nieprzestrzegania. Prelegent zwrócił także uwagę na rolę Zespołów Współpracy Lokalnej w całym procesie sporządzania PZO (wspólne wypracowanie kształtu opracowywanego przez Wykonawcę planu). Podkreślił także fakt, iż w procesie tworzenia planów zadań ochronnych nie przewidziano uzgodnienia projektów przez samorządy, zatem spotkanie Zespół Lokalnej Współpracy jest najlepszą okazją do wyrażenia potrzeb i uwag związanych z zarządzaniem obszarem Natura 2000.

Pan J. Babiarz (UG Bolesławiec): Zapytał na kogo spadnie odpowiedzialność wypłat rekompensat za zmiany przeznaczenia określonych terenów w MPZP. W gminie istnieje bowiem teren, który w MPZP jest przeznaczony pod przemysł, a aktualnie w związku z obszarem Natura 2000 będzie musiał być wpisany w tworzonego Studium jako obszary rolnicze. Poza tym oba dokumenty będą niezgodne.

Pan A. Ruszlewicz (planista regionalny): Na to pytanie obecnie nie ma jasnej odpowiedzi. W kwestii Natury 2000 wchodzimy w pewien stan prawny i nic nie poradzimy na pewne zaszłości. Dlatego każda sytuacja wymaga indywidualnego rozpatrzenia i analizy. Musimy zbadać jaki jest charakter terenu i jakie będą potencjalne zmiany w wyniku wprowadzenia określonych inwestycji w odniesieniu do przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000. Nie ma ustalonych reguł w jaki sposób będą rozpatrywane roszczenia obywateli, dla których wprowadzenie ograniczeń z powodu Natury 2000 będzie skutkowało spadkiem wartości ich gruntów. Na razie nie ma opracowanych formalnych rozwiązań kwestii roszczeniowych. Nie można jednak dopuścić, aby inwestycje dofinansowywane przez Unię

Europejską wpływały negatywnie na obszary Natura 2000, ponieważ Unia w takich przypadkach będzie wyciągała konsekwencje finansowe wobec inwestora i naszego Państwa. Jeśli na przykład gminy będą realizować wadliwe MPZP będą ponosić konsekwencje finansowe, co wpłynie niekorzystnie na ich budżet.

Po przerwie głos zabrał koordynator projektów Planów Zadań Ochronnych **Pan D. Rosiński**. Przedstawił zgromadzonym firmę Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej oddział w Brzegu i zakres jej działalności. Następnie oddał głos **Panu W. Benie**, który w swojej prezentacji scharakteryzował najważniejsze elementy Obszaru Specjalnej Ochrony ptaków Bory Dolnośląskie PLB020005, przedstawił listę przedmiotów ochrony obszaru i omówił zmiany, jakie w ostatnich latach i bieżącym sezonie dokonały się w ostoi w populacjach poszczególnych gatunków ptaków.

Pan B. Chomiak (Polski Związek Pszczelarski): Zapytał czy w ramach prac nad planem będą lub były badane związki pomiędzy ptakami a pszczołami? Rola pszczoł jest bardzo istotna dla odżywiania ptaków.

Pan W. Bena (ekspert ornitolog z ramienia Wykonawcy): Odpowiedział, że w swoich obserwacjach stwierdził jedynie zwiększoną liczebność dudka w okolicach, gdzie zlokalizowano ule. Nie można potwierdzić, że występowanie pszczoł w danym terenie przekłada się w sposób istotny na menu ptaków.

Pan Z. Wach (Rejonowy Związek Pszczelarzy w Lesznie): Nawiązał do poruszonego przez swojego Kolegę tematu roli pszczoł w środowisku i potwierdził, że pszczoły mają istotny wpływ na stan sanitarny środowiska.

Pan A. Chlebowski (Nadleśnictwo Chocianów): Jak wygląda sytuacja cietrzewia?

Pan W. Bena (ekspert ornitolog z ramienia Wykonawcy): Liczebność populacji cietrzewia wymaga analizy, ponieważ gatunek ten jest ostatnio rzadko spotykany.

Pan D. Rosiński (koordynator projektu): Być może w toku prac dla tego gatunku zostanie obniżona ocena, jaka obecnie jest mu przypisana w Standardowym Formularzu Danych.

Pan W. Bena (ekspert ornitolog z ramienia Wykonawcy): Na pewno ochrona lelka i lerki przyczyniły się do wzrostu liczebności cietrzewia, ale to wymaga dalszych badań.

Pan A. Lewkowicz (PZW o/Jelenia Góra): Stwierdził, że chroniąc jedne gatunki wpływa się negatywnie na inne. Na przykład ochrona kormorana i drastyczny wzrost jego populacji spowodował, że w niektórych miejscach w kraju wytrzebione zostały populacje wielu gatunków ryb. Tak samo wspomaganie ochrony lisa przed wściekłą wpłynęło negatywnie na populację cietrzewia. Należałoby pomyśleć w PZO o siedliskach wodnych, które są siedliskiem rzadkich gatunków, bo one mają bardzo silną konkurencję.

Pan J. Wilanowski (Nadleśnictwo Szprotawa): Czy będzie analizowany problem kruka, który jest istotnym zagrożeniem dla cietrzewia i innych kuraków?

Pan A. Ruszlewicz (planista regionalny): Ograniczanie liczebności populacji gatunków chronionych to trudne zagadnienia. Na razie nie wiadomo jakimi metodami można by skutecznie wpłynąć na zmniejszenie presji takich gatunków, w tym m.in. kruka.

Pan J. Wilanowski (Nadleśnictwo Szprotawa): Należy rozważyć konieczność zabezpieczania wysypisk śmieci za pomocą siatek.

Pan A. Ruszlewicz (planista regionalny): Problem kruka dotyczy nie tylko wysypisk, ale również terenów przy masarniach, gdzie grasują tzw. bandy krucze. Dlatego trudno jest podejmować kosztowne działania bez gwarancji sukcesu.

Pan J. Kobielski (Nadleśnictwo Ruzów): W części zgodzę się z Panem (A. Ruszlewiczem – przyp. protokolanta), że podejmowanie nietrafionych działań może okazać się bez sensu. Jednak nigdy nie przekonamy się jaka metoda jest słuszna, jeśli nic nie będziemy robić. Liczebność populacji takich gatunków jak: kruk, norka amerykańska czy szop prac są bardzo duże i należy uwzględnić to w PZO. W skali, o jakiej rozmawiamy, tzn. Bory Dolnośląskie, jest sens podejmowania prób ograniczania liczebności ich populacji.

Pan A. Ruszlewicz (planista regionalny): W procesie PZO zajmujemy się jedynie przedmiotami ochrony danego obszaru Natura 2000. Nie jest to miejsce, w którym będziemy w stanie rozwiązać wszystkie problemy danego regionu. Jeśli wymienione gatunki wpływają na przedmioty ochrony, to temat będzie podjęty w trakcie tworzenia PZO.

Z kolejnym pytaniem głos zabrał **Pan J. Babiarz** (UG Bolesławiec). Zapytał jak wysypisko śmieci ma się do obszaru Natura 2000?

Pan A. Ruszlewicz (planista regionalny): Na razie nikt nie ma pomysłu jak ten problem rozwiązać.

Po krótkiej dyskusji głos zabrała **Pani A. Wójcicka-Rosińska** (BULiGL o/Brzeg), która w prezentacji scharakteryzowała najważniejsze elementy przyrodnicze obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty Wrzosowisko Przemkowskie PLH020015 i Wrzosowiska Świętoszowsko-Ławszowskie PLH020063. W czasie prezentacji podczas omawiania sposobu inwentaryzacji siedliska przyrodniczego suche wrzosowiska (kod 4030) głos zabrał **Pan B. Chomiak** (Polski Związek Pszczelarski). Stwierdził on, że nie rozumie takiego podejścia do sprawy wrzosowisk, ponieważ jest to jego zdaniem zaprzeczanie faktom celowego niszczenia tego siedliska przez Lasy Państwowe, które zalesiają powierzchnie wrzosowisk. W tej sprawie kilka lat temu było poważne spotkanie i jak widać nic z ówczesnych ustaleń nie weszło w życie. Obecnie spotykamy się kolejny raz i też pewnie powstanie kolejny martwy dokument.

Pan D. Rosiński (koordynator projektu): Spotkania Regionalnej i Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, Wykonawcy projektu, Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu oraz zainteresowanych sprawą nadleśnictw miały na celu wypracowanie możliwego do realizacji w obecnym stanie prawnym i aktualnym zaawansowaniu sukcesji wtórnej na ogromnych powierzchniach sposobu utrzymania siedliska wrzosowisk

w odpowiednim stanie, który zapewni im trwanie przez kolejne lata. Nie jest to prosty do rozwiązania problem. Pierwotnie zakładany udział siedliska wrzosowisk w obu obszarach był mocno zawyżony. Dokładna analiza materiałów fotogrametrycznych oraz danych zebranych z terenu w minionym sezonie pozwolą na rzeczywiste zobrazowanie powierzchni tego siedliska w obszarze. Przyjąć jednak należy ściśle metody wyznaczania granicy pomiędzy lasem a wrzosowiskiem. Taki kompromis został zaakceptowany przez wymienionych wcześniej uczestników wizji terenowych i jest możliwy do wdrożenia. Nie oznacza on jednak niszczenia wrzosowisk.

Pan J. Cierpiął (Nadleśnictwo Przemków): Odnosił się do zarzutu zalesień wrzosowisk, o których mówił Pan Kobielski. Nadleśnictwo nie dokonuje żadnych zalesień na terenie obszaru Natura 2000, zatem zarzut tego typu jest niesłuszny. Natomiast w ramach ochrony cietrzewia usuwa naloty i to dotyczy powierzchni około 40 ha. Takie zabiegi pozwalają jednocześnie na utrzymanie w dobrym stanie wrzosowisk.

Pan K. Martyniak (RODŚ we Wrocławiu) odpowiedział na pytanie poprzedniego rozmówcy – Pana B. Chomiaka (Polski Związek Pszczelarski). Wspomniał, że dokument, który był opracowany po spotkaniach w sprawie wrzosowisk w miarę upływu czasu i pojawiania się nowych zapisów stracił na aktualności a jego ranga spadła i obecnie nie ma już żadnej mocy. Obecnie przy zaawansowanej sukcesji na tych terenach trzeba rozważyć na nowo realne możliwości ochrony wrzosowisk.

Pan D. Rosiński (koordynator projektu): Kompromis jaki osiągnęliśmy wydaje się być dobry o tyle, że pozwoli zatrzymać postępującą sukcesję tam, gdzie siedlisko jest jeszcze we właściwym lub niezadawalającym stanie. Pozwoli to również na uporządkowanie informacji

o siedlisku w obszarze i ujęcie go w pewne formalne ramy, które wymusza Plan Zadań Ochronnych. Planowanie działań nierealnych do wykonania z powodu kosztów i ograniczeń prawnych nie jest zasadne.

Pan M. Cieślak (DZPK o/ Legnica): Kwestia kosztów jest dyskusyjna. Są firmy, które chcą płacić za wykaszanie wrzosu. Wrzos jest towarem poszukiwanym i są podmioty gospodarcze, które za to płacą. Kolejną sprawą są zielone certyfikaty. Nadleśnictwa też mogłyby zarabiać na produkcji zrębków, więc sprawy kosztów nie należy używać jako argumentu, bo zostanie on obalony. A zalesienie, o którym była mowa miało miejsce na pożarzysku w 2004 roku. W tym wypadku pożarzysko zostało odnowione.

Pan J. Cierpiął (Nadleśnictwo Przemków): Nie jest takie oczywiste wpuszczanie ludzi na nierozminowany teren, żeby kosili lub usuwali naloty drzew. To są problemy, które mają pewne konsekwencje, z którymi również należy się liczyć.

Po dyskusji głos zabrał Pan **D. Rosiński** (koordynator projektu), który przypomniał zgromadzonym o poruszonym już wcześniej problemie konieczności uszczegółowienia granicy każdego z obszarów Natura 2000.

Pan B. Chomiak (Polski Związek Pszczelarski) stwierdził, że być może dla obszaru Wrzosowisko Przemkowskie trafne byłoby przesunięcie granicy obszaru do drogi wojewódzkiej.

Pan **D. Rosiński** (koordynator projektu) odpowiedział, że każda z takich propozycji będzie rozważona i poprosił o przesyłanie podobnych uwag i pomysłów drogą elektroniczną na adres Wykonawcy projektów.

W związku z brakiem dalszych pytań spotkanie dobiegło końca. Na koniec spotkania Pan Dariusz Rosiński poprosił zgromadzonych, którzy deklarują swój udział w Zespole Lokalnej Współpracy o wypełnienie formularzy deklaracji. Poinformował również wszystkich, że o kolejnym spotkaniu ZLW będą poinformowani odpowiednio wcześniej i że wstępnie będzie to już po Nowym Roku. Następnie podziękował za przybycie wszystkich zgromadzonych i zaprosił do wzięcia udziału w kolejnym spotkaniu, po czym zamknął spotkanie Zespołu Lokalnej Współpracy.

Podsumowując przebieg spotkania należy stwierdzić, że przebiegło ono według wcześniejszego planu. Przebieg spotkania protokołowała Anna Wójcicka-Rosińska BULiGL w Brzegu.